

Klasa: 013-02/12-01/01

Urbroj: 50301-09/06-12-2

Zagreb, 4. listopada 2012.

HRVATSKI SABOR

Predmet: Prijedlog zakona o registru birača

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članka 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o registru birača.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Arsena Bauka, ministra uprave, dr. sc. Zorana Pičuljana, zamjenika ministra uprave, te Jagodu Botički, Borisa Miloševića, Darka Parića i Ranka Lamzu, pomoćnike ministra uprave.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O REGISTRU BIRAČA

Zagreb, listopad 2012.

PRIJEDLOG ZAKONA O REGISTRU BIRAČA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. točki 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Postojeći Zakon o popisima birača (Narodne novine, broj 19/2007) donijet je na sjednici Hrvatskog sabora održanoj 9. veljače 2007. godine.

Odredbama navedenog Zakona propisano je da se birači upisuju u popise birača prema mjestu prebivališta u Republici Hrvatskoj. Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj upisuju se u središnju evidenciju popisa birača u Gradu Zagrebu, po državama u kojima imaju evidentirano boravište u inozemstvu, a taj popis temelji se na podacima iz središnje evidencije o hrvatskom državljanstvu osoba bez prebivališta u Republici Hrvatskoj i podacima o izdanim putnim ispravama na kojima je naznačena inozemna adresa stanovanja i država boravišta. Iako je zakonski okvir jasno određen, višegodišnjom primjenom sadašnjeg Zakona nije se uspjelo riješiti niz pitanja i problema u cilju sređivanja popisa birača, pa je i nadalje ostala u široj javnosti percepcija "nesređenih popisa birača".

Ovim Prijedlogom zakona propisuje se uspostavljanje registra birača kao jedinstvene elektroničke baze podataka osoba koje imaju biračko pravo (hrvatskih državljana s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, hrvatskih državljana koji nemaju boravište u Republici Hrvatskoj i državljana drugih država članica Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj).

Prijedlogom zakona popisano je da tijela državne uprave u županijama odnosno Gradu Zagrebu, nadležna za poslove opće uprave, vode dio registra birača za područje za koje su ustrojena. Evidenciju birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj vodi ured nadležan za opću upravu u Gradu Zagrebu. Registar birača vodi se po službenoj dužnosti za svaki grad ili općinu, a temelji se na načelu stalnosti. Unutar grada ili općine adresni se podaci temelje na registru prostornih jedinica.

Nadalje, propisano je da su uredi nadležni za upis u registar birača, ispravke, dopune i promjenu podataka u registru birača, brisanje osoba iz registra birača, upis bilješki u registar birača, izradu izvadaka iz popisa birača i obavljanje drugih poslova. Veće ovlasti dane su središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove opće uprave. Središnje tijelo utvrđuje jedinstveno programsko rješenje za vođenje registra birača te je nadležno za obradu podataka iz registra birača i u tu svrhu obavlja poslove koji se odnose na analizu podataka iz registra birača, poduzimanje mjera u svrhu usklađenosti i točnosti podataka, zaključivanje te druge poslove.

S obzirom da se registar birača sastoji od tri evidencije birača propisana je mjesna nadležnost za upis u svaku od evidencija. U evidenciju birača hrvatskih državljana s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj birači se upisuju prema mjestu trajnog boravišta u Republici Hrvatskoj. U evidenciju birača hrvatskih državljana koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj birači se u pravilu upisuju po državama u kojima imaju evidentirano boravište u inozemstvu. Državljeni Europske unije, koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj, u evidenciju se upisuju prema mjestu trajnog ili privremenog boravišta u Republici Hrvatskoj, uz ispunjavanje uvjeta propisanih posebnim zakonima.

Iz registra birača brišu se osobe koje su izgubile biračko pravo smrću ili prestankom hrvatskog državljanstva, te osobe kojima je pravomoćnom sudskom odlukom oduzeto i biračko pravo.

Nadalje, dane su veće ovlasti nadležnim uredima. U slučaju da nadležni ured u provedenom postupku nesumnjivo utvrdi da su u evidenciju birača s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj upisane osobe koje su se s adrese prijavljenog trajnog boravišta za stalno iselile u inozemstvo, iste će brisati iz evidencije birača s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, te zatražiti upis u evidenciju birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj. O tome će odmah obavijestiti tijelo nadležno za vođenje zbirke podataka o trajnom i privremenom boravištu, radi provođenja postupka provjere sukladno zakonu kojim se uređuje boravište.

Također, propisana je mogućnost uvida u podatke upisane u registar birača u periodu nakon raspisivanja izbora, odnosno referenduma do zatvaranja baze podataka (najkasnije 10 dana prije dana određenog za održavanje izbora, odnosno referenduma). Podaci o biračima (osobno ime i adresa birača) bit će dostupni u nadležnim uredima, uz nadzor službene osobe. S obzirom da se radi o osobnim podacima postupat će se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

Prema važećem Zakonu, birači koji su smješteni u ustanovama socijalne skrbi teško su mogli ostvarivati svoje biračko pravo s obzirom da su mogli glasovati samo na biračkom mjestu prema prijavljenoj adresi prebivališta. U tom smislu, predviđa se glasovanje i za tu posebnu kategoriju birača, na način da su ravnatelji ustanova socijalne skrbi dužni, za birače koji su smješteni u njihovim ustanovama, dostaviti podatke uredu prema mjestu trajnog boravišta birača.

Bitna novina u odnosu na važeći Zakon je uvođenje instituta aktivne registracije. S obzirom na dosadašnje probleme u ažuriranju središnje evidencije birača propisano je da se hrvatski državljeni koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj i žele glasovati na izborima trebaju aktivno registrirati. Aktivna registracija birača provodi se radi glasovanja u inozemstvu ili Republici Hrvatskoj na izborima za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike Hrvatske, državni referendum i izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament. Aktivnu registraciju birača koji će glasovati u inozemstvu na određenom konzularnom području obavljaju diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske, a aktivnu registraciju birača koji će glasovati u Republici Hrvatskoj obavljaju nadležni uredi prema mjestu u Republici Hrvatskoj gdje će se birači zateći na dan izbora, odnosno referenduma.

Aktivna registracija provodit će se za svake izbore te će samo aktivno registrirani birači ući u popis birača. Ujedno, prednost ovakvog rješenja je i ažuriranje adrese i države boravišta hrvatskih državljana koji žive u inozemstvu, a sve će se to provoditi isključivo informatičkim putem, razmjenom podataka između službenika diplomatsko-konzularnog predstavništva Republike Hrvatske i nadležnog ureda.

Uz institut aktivne registracije, propisuju se prethodna registracija i privremeni upis. Prethodna registracija je predviđena za hrvatske državljane s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj koji će se na dan izbora ili državnog referenduma zateći u inozemstvu, a postupak se, kao i kod aktivne registracije, provodi isključivo informatičkim putem. Isto tako, predviđen je institut privremenog upisa za hrvatske državljane s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj koji žele glasovati izvan mjesta trajnog boravišta u Republici Hrvatskoj. Postupak privremenog upisa provodi se isključivo informatičkim putem s razlikom u odnosu na važeći Zakon, da će se zahtjev za privremeni upis moći podnijeti u bilo kojem uredu, neovisno o mjestu upisa u registar birača.

Za razliku od važećeg Zakona, ne predviđa se potvrđivanje popisa birača od strane povjerenstva za popise birača. Popis birača dio je registra birača i sastavlja se nakon zatvaranja registra birača. Popis birača zaključuje se rješenjem najkasnije 8 dana prije dana određenog za održavanje izbora, odnosno referenduma. Kad se održavaju izbori na cjelokupnom području Republike Hrvatske i provodi državni referendum, popis birača zaključuje čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležan za poslove opće uprave, a kad se održavaju izbori u pojedinim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i provodi lokalni referendum, popis birača za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave zaključuje čelnik ureda na čijem području se održavaju izbori i provodi lokalni referendum. Ovakvim rješenjem omogućeno je produženje zakonskog roka na 10 dana prije dana održavanja izbora u kome građani mogu podnijeti zahtjeve za upis, ispravak ili dopunu podataka upisanih u registar birača te zahtjeve za aktivnu i prethodnu registraciju te privremeni upis.

U Prijedlogu zakona normativno se rješava mogućnost da državljani drugih država članica Europske unije ostvare biračko pravo u Republici Hrvatskoj, a vezano na izbore zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament, te na izbore za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbe koje se odnose na državljane država članica Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj i vođenje posebne evidencije o njima, primjenjuju se od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona ne zahtijeva osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O REGISTRU BIRAČA

TEMELJNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom utvrđuje se ustroj, sadržaj i način vođenja zbirke osobnih podataka o biračkom pravu, postupak upisa, ispravka, brisanja, zaključivanje, izrada izvadaka i izdavanje isprava te način obrade tih podataka za potrebe izbora i referendumu.

(2) Na prikupljanje, obradu i korištenje podataka primjenjuju se propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka i informacijska sigurnost.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Pojmovi

Članak 3.

Pojedini izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. Registar birača je zbirka osobnih podataka o biračkom pravu svih birača hrvatskih državljana s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj i hrvatskih državljana koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj te državljana država članica Europske unije (u daljem tekstu: državljani Europske unije) koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj.

2. Evidencija birača je dio registra birača u koju je upisana jedna od kategorija birača iz točke 1. ovoga članka.

3. Popis birača je dio registra birača koji se sastavlja nakon zatvaranja registra, a sastoji se od evidencije hrvatskih državljana s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj koji imaju važeće osobne iskaznice, popisa aktivno registriranih hrvatskih državljana koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj i evidencije državljana Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj te služi kao temelj za glasovanje na dan izbora odnosno referendumu.

4. Aktivna registracija je postupak kojim se birači koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj upisuju u posebni popis aktivno registriranih birača na izborima za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike Hrvatske, državni referendum i izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament.

5. Prethodna registracija je postupak kojim se biračima s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, koji na dan izbora ili državnog referendumu borave u inozemstvu, omogućava glasovanje u inozemstvu na izborima za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike Hrvatske, državnog referendumu i izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament, bez pribavljanja potvrde o upisu u popis birača u Republici Hrvatskoj.

6. Privremeni upis je postupak kojim se biračima s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj omogućava privremeni upis u popis birača drugog grada ili općine u Republici Hrvatskoj, ovisno o mjestu gdje će se zateći na dan izbora ili državnog referendumu.

7. Opći izvadak iz popisa birača je izvadak na kojem se nalaze svi birači koji glasaju na određenom biračkom mjestu, neovisno o nacionalnosti.

Članak 4.

Upis u registar birača uvjet je za ostvarivanje biračkog prava na dan izbora i referenduma.

Registar birača

Članak 5.

(1) Registar birača vodi se u obliku jedinstvene elektroničke baze podataka osoba koje imaju biračko pravo.

(2) Registar birača sastoji se od evidencije birača hrvatskih državljana s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, evidencije birača hrvatskih državljana koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj te evidencije birača državljana Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj.

Nadležnost za vođenje registra birača

Članak 6.

(1) Tijela državne uprave u županijama, odnosno Gradu Zagrebu, nadležna za poslove opće uprave (u daljnjem tekstu: uredi), vode dio registra birača za područje za koje su ustrojena.

(2) Evidenciju birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj vodi ured nadležan za opću upravu u Gradu Zagrebu. Ova evidencija temelj je za upis u popis birača hrvatskih državljana koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj.

(3) Uredi su nadležni za upis u registar birača, ispravke, dopune i promjenu podataka u registru birača, brisanje osoba iz registra birača, upis bilješki u registar birača, izradu izvadaka iz popisa birača i obavljanje drugih poslova u skladu s ovim Zakonom.

Članak 7.

(1) Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave (u daljnjem tekstu: središnje tijelo) utvrđuje jedinstveno programsko rješenje za vođenje registra birača.

(2) Središnje tijelo nadležno je za obradu podataka iz registra birača i u tu svrhu obavlja poslove koji se odnose na analizu podataka iz registra birača, poduzimanje mjera u svrhu usklađenosti i točnosti podataka, zaključivanje i druge poslove u skladu s ovim Zakonom.

(3) Središnje tijelo iz stavka 1. ovoga članka voditelj je zbirke osobnih podataka o biračkom pravu, sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka.

NAČIN VOĐENJA, UPIS I SADRŽAJ REGISTRA BIRAČA

Način vođenja registra birača

Članak 8.

(1) Registar birača vodi se po službenoj dužnosti za svaki grad odnosno općinu, a temelji se na načelu stalnosti.

(2) Unutar grada odnosno općine adresni se podaci temelje na registru prostornih jedinica, sukladno posebnom zakonu.

Upis u evidencije birača

Članak 9.

(1) U evidenciju birača hrvatskih državljana s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj upisuju se birači prema mjestu trajnog boravišta u Republici Hrvatskoj.

(2) U evidenciju birača hrvatskih državljana koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj birači se u pravilu upisuju po državama i adresnom podatku koji se za njih vodi u službenim evidencijama u Republici Hrvatskoj. Ukoliko tijela koja vode evidencije iz članka 11. ovoga Zakona nemaju podatak o adresi birača u inozemstvu, birači se upisuju u evidenciju bez podataka o državi i adresi u inozemstvu.

(3) U evidenciju birača državljana Europske unije, koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj, upisuju se državljanima Europske unije prema mjestu trajnog ili privremenog boravišta u Republici Hrvatskoj, uz ispunjavanje uvjeta propisanih posebnim zakonima.

Članak 10.

Birač u registru birača može biti upisan za samo jedan grad ili općinu odnosno državu.

Članak 11.

Upisivanje u registar birača obavlja se na temelju podataka iz evidencije državljanstva, zbirke podataka o trajnom i privremenom boravištu i evidencije putnih isprava.

Evidencija birača hrvatskih državljana
s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj

Članak 12.

Evidencija birača sadrži sljedeće podatke:

1. redni broj,
2. prezime i ime,
3. nacionalnost,
4. matični broj građana i osobni identifikacijski broj (OIB),
5. spol,
6. datum rođenja,
7. trajno boravište (naselje, ulica, kućni broj i podbroj) i
8. primjedba.

Evidencija birača hrvatskih državljana koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj

Članak 13.

Evidencija birača iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona sadrži sljedeće podatke:

1. redni broj,
2. prezime i ime,
3. nacionalnost,

4. matični broj građana i osobni identifikacijski broj (OIB),
5. spol,
6. datum rođenja,
7. adresa u inozemstvu (država, mjesto, ulica i kućni broj) i
8. primjedba.

Dostava podataka nadležnih tijela

Članak 14.

(1) Policijske uprave ili postaje koje vode zbirku podataka o trajnom i privremenom boravištu dužne su odmah uredu prema mjestu trajnog boravišta birača (u daljnjem tekstu: nadležnom uredu) dostaviti podatke o:

- prijavljenim osobama s navršenih 18 godina života koje imaju trajno boravište,
- osobama koje nemaju važeće osobne iskaznice,
- prijavi i odjavi trajnog boravišta,
- promjeni adrese stanovanja osoba koje su navršile 18 godina života,
- primitku ili prestanku hrvatskog državljanstva,
- promjeni ili poništenju matičnog broja građanina.

(2) Porezna uprava dužna je odmah dostaviti nadležnom uredu podatak o poništenom odnosno važećem osobnom identifikacijskom broju (OIB-u).

(3) Tijelo koje vodi evidenciju o izdanim putnim ispravama dužno je odmah dostaviti podatke o adresi stanovanja i državi boravišta za birače iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Nadležni sud dužan je odmah dostaviti pravomoćnu odluku o oduzimanju biračkog prava nadležnom uredu.

(5) Matični ured dužan je nadležni ured odmah obavijestiti o umrlim osobama koje su starije od 18 godina, o promjeni prezimena po sklopljenom braku, promjeni osobnog imena i promjeni spola.

Dopuna nacionalnosti

Članak 15.

Ako evidencije na kojima se temelji upis u registar birača ne sadrže podatke o nacionalnosti, taj se podatak upisuje na temelju izjave birača pred nadležnim uredom, sukladno članku 24. ovoga Zakona.

Obveze nadležnog ureda

Članak 16.

Nadležni ured dužan je odmah izvršiti upise i promjene odnosno brisanje iz registra birača na temelju obavijesti tijela iz članka 14. ovoga Zakona.

Brisanje iz registra birača

Članak 17.

- (1) Iz registra birača brišu se osobe koje su izgubile biračko pravo smrću ili prestankom hrvatskog državljanstva te osobe kojima je pravomoćnom sudskom odlukom oduzeto biračko pravo.
- (2) Brisanje iz registra birača obavlja se na način da se u rubrici »Primjedba« upiše bilješka odnosno pravna osnova na temelju koje je izvršeno brisanje.
- (3) Ako nadležni ured u provedenom postupku nesumnjivo utvrdi da su u evidenciju birača s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj upisane osobe koje su se s adrese prijavljenog trajnog boravišta za stalno iselile u inozemstvo, iste će brisati iz evidencije birača s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj te zatražiti upis u evidenciju birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj.
- (4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka nadležni ured odmah će obavijestiti tijelo nadležno za vođenje zbirke podataka o trajnom i privremenom boravištu, radi provođenja postupka provjere sukladno zakonu kojim se uređuje boravište.

Promjena trajnog boravišta

Članak 18.

- (1) Za birača koji je promijenio trajno boravište odnosno adresu stanovanja, u registar birača upisuje se bilješka o promjeni podatka.
- (2) Bilješku upisuje ured prema mjestu trajnog boravišta birača.
- (3) Ukoliko birač odjavi trajno boravište za inozemstvo, ured prema mjestu posljednjeg trajnog boravišta istog će brisati iz evidencije birača s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj te zatražiti upis u evidenciju birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj.

DRŽAVLJANI DRŽAVA ČLANICA EUROPSKE UNIJE KOJI
OSTVARUJU BIRAČKO PRAVO U REPUBLICI HRVATSKOJ

Upis u evidenciju birača

Članak 19.

Državljeni Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj upisuju se u evidenciju birača prema mjestu trajnog ili privremenog boravišta u Republici Hrvatskoj, u roku i uz ispunjavanje uvjeta propisanih posebnim zakonima.

Ostvarivanje biračkog prava za predstavnička tijela jedinica
lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 20.

Državljeni Europske unije koji žele glasovati na izborima za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i lokalnom referendumu, upisuju se u evidenciju

birača prema mjestu trajnog ili privremenog boravišta u Republici Hrvatskoj na temelju zahtjeva.

Evidencija birača državljana Europske unije
koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj

Članak 21.

Evidencija državljana Europske unije sadrži sljedeće podatke:

1. redni broj,
2. prezime i ime,
3. državljanstvo,
4. osobni identifikacijski broj (OIB),
5. spol,
6. datum rođenja,
7. trajno boravište ili mjesto privremenog boravišta u Republici Hrvatskoj (naselje, ulica, kućni broj i podbroj),
8. mjesto prethodnog boravišta u inozemstvu (država, mjesto, ulica i kućni broj),
9. primjedba.

Brisanje iz evidencije birača

Članak 22.

(1) Državljanima Europske unije koji su zatražili upis u evidenciju birača radi glasovanja za izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament, brišu se po službenoj dužnosti iz evidencije birača nakon provedenih izbora.

(2) Državljanima Europske unije koji su zatražili upis u evidenciju birača radi glasovanja na izborima za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, brišu se iz evidencije birača u slučaju gubitka biračkog prava (smrću, odnosno oduzimanjem biračkog prava sukladno propisima države čiji su državljani), ako su iselili iz Republike Hrvatske te na njihov zahtjev.

(3) Brisanje se obavlja na način da se u rubrici »Primjedba« upiše bilješka odnosno pravna osnova na temelju koje je izvršeno brisanje.

(4) Na osobe iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na upis promjena u registru birača.

PREGLED, ISPRAVCI I DOPUNE REGISTRA BIRAČA NAKON RASPISIVANJA IZBORA ODNOSNO REFERENDUMA

Javna objava

Članak 23.

(1) Odmah po raspisivanju izbora odnosno referenduma, a najkasnije u roku od tri dana od dana njihova raspisivanja, obavijestiti će se birači o mogućnosti, vremenu i načinu pregleda, dopune i ispravka podataka upisanih u registar birača.

(2) U istoj obavijesti biračima se naznačuju i zakonski rokovi za izvršenje privremenog upisa izvan mjesta trajnog boravišta, aktivnu registraciju te za prethodnu registraciju.

(3) Središnje tijelo obavještava birače kad se održavaju izbori na cjelokupnom teritoriju Republike Hrvatske te provodi državni referendum.

(4) Ured obavještava birače kad se održavaju izbori u pojedinim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te provodi lokalni referendum.

Provjera upisanih podataka

Članak 24.

(1) Svaki građanin ima pravo pregledati svoj upis u registar birača, tražiti njegovu dopunu ili ispravak tijekom cijele godine, a u vrijeme raspisanih izbora odnosno referenduma najkasnije 10 dana prije dana određenog za održavanje izbora odnosno referenduma.

(2) Usmeni ili pisani zahtjev za upis, dopunu ili ispravak podataka upisanih u registar birača podnosi se nadležnom uredu. Ako je zahtjev podnesen usmeno ured će o tome sastaviti zapisnik.

(3) Ako ured utvrdi da je zahtjev osnovan, izvršit će upis, dopunu ili ispravak podatka u registru birača.

Uvid u podatke upisane u registar birača

Članak 25.

(1) Nakon raspisivanja izbora odnosno referenduma uvid u podatke upisane u registar birača koji se odnose na osobno ime i adresu birača bit će dostupan građanima u uredima do zatvaranja baze podataka, uz nadzor službene osobe.

(2) Na korisnike osobnih podatak iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se zakon kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

Članak 26.

(1) Članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu zatražiti u uredu uvid u podatke iz registra birača koji se odnose na osobno ime i adresu birača, sukladno posebnom zakonu.

(2) Na korisnike osobnih podatak iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se zakon kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

Glasovanje posebnih kategorija birača

Članak 27.

(1) Za birače koji će se na dan izbora za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike Hrvatske, državnog referenduma i izbora zastupnika iz Republike Hrvatske za Europski parlament, zateći na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske ili u mirovnim operacijama i misijama, članove posade pomorskih i riječnih brodova pod hrvatskom zastavom izvan njezinih granica, na plutajućim objektima u teritorijalnim vodama Republike Hrvatske te za birače lišene slobode, zapovjedništva postrojbi Oružanih snaga Republike Hrvatske, trgovačka društva-vlasnici brodova, vlasnici plutajućih objekata, uprave kaznionica, odnosno zatvora i odgojnih zavoda, dužni su dostaviti podatke nadležnom uredu.

(2) Za birače koji su smješteni u ustanovama socijalne skrbi, ravnatelji ustanova dužni su na zahtjev birača dostaviti podatke nadležnom uredu.

(3) Podaci iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dostavljaju se odmah po raspisivanju izbora odnosno referendumu, a najkasnije do isteka roka iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Nadležni ured nakon zaključivanja popisa birača dostavlja izvatke iz popisa birača izbornim povjerenstvima koji ih zajedno s izbornim materijalom dostavlja na posebna biračka mjesta najkasnije 24 sata prije vremena određenog za njihovo otvaranje.

AKTIVNA REGISTRACIJA BIRAČA KOJI NEMAJU TRAJNO BORAVIŠTE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 28.

(1) Aktivna registracija birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj provodi se radi glasovanja u inozemstvu ili Republici Hrvatskoj na izborima za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike Hrvatske, državni referendum i izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament.

(2) Aktivnu registraciju birača koji će glasovati u inozemstvu na određenom konzularnom području obavljaju diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske.

(3) Aktivnu registraciju birača koji će glasovati u Republici Hrvatskoj obavlja ured prema mjestu u Republici Hrvatskoj gdje će se birač zateći na dan izbora odnosno referendumu.

Obveza diplomatsko-konzularnih predstavništva Republike Hrvatske

Članak 29.

(1) Diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske dužna su javno objavljivati način, mjesto i vrijeme provedbe postupka aktivne registracije u sve vrijeme njezinog trajanja.

(2) Postupak aktivne registracije obavlja se odmah nakon raspisivanja izbora odnosno državnog referendumu, a najkasnije do isteka roka utvrđenog člankom 24. stavkom 1. ovoga Zakona.

Podnošenje zahtjeva za aktivnu registraciju

Članak 30.

(1) Zahtjev za aktivnu registraciju podnosi se, diplomatsko-konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske odnosno uredu prema mjestu u Republici Hrvatskoj gdje će se birač zateći na dan izbora odnosno referendumu.

(2) U zahtjevu se uz državu i adresu boravišta u inozemstvu, ako birač želi glasovati na području drugog diplomatsko-konzularnog predstavništva odnosno u Republici Hrvatskoj, navodi diplomatsko-konzularno predstavništvo i adresa boravka u Republici Hrvatskoj na dan izbora odnosno državnog referendumu.

(3) Aktivna registracija odnosi se samo za raspisane izbore odnosno državni referendum.

Članak 31.

Prilikom podnošenja zahtjeva za aktivnu registraciju birač treba navesti želi li se registrirati za slučaj ponovljenih izbora odnosno državnog referendumu ili samo za ponovljene izbore odnosno državni referendum, kao i želi li se registrirati i za isto mjesto.

Postupak aktivne registracije

Članak 32.

- (1) Diplomatsko-konzularno predstavništvo Republike Hrvatske podneseni zahtjev za aktivnu registraciju radi glasovanja u inozemstvu odmah informatičkim putem dostavlja uredu iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Ured u Republici Hrvatskoj podneseni zahtjev za aktivnu registraciju radi glasovanja u Republici Hrvatskoj odmah informatičkim putem dostavlja uredu iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona.
- (3) Po izvršenoj provjeri i odobrenju ureda iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona, aktivno registrirani birači se informatičkim putem upisuju u popis aktivno registriranih birača po državama i konzularnom području za koja su aktivno registrirani odnosno mjestima aktivne registracije u Republici Hrvatskoj. U evidenciji birača stavlja se bilješka o aktivnoj registraciji upisom države i konzularnog područja odnosno mjesta u Republici Hrvatskoj za koje se birač aktivno registrirao. Promjena podatka iz članka 13. ovoga Zakona navedena u zahtjevu, provodi se u evidenciji birača bez trajnog boravišta u Republici Hrvatskoj.
- (4) Birač može odustati od podnesenog zahtjeva za aktivnu registraciju ili ga može izmijeniti do isteka roka utvrđenog člankom 24. stavkom 1. ovoga Zakona.
- (5) U slučaju da birač odustane od podnesenog zahtjeva za aktivnu registraciju ili svoj zahtjev izmijeni, u evidenciji birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj, briše se bilješka upisana temeljem tog zahtjeva ili se upisuje nova bilješka, odnosno birač se briše iz popisa aktivno registriranih birača.
- (6) Na popis aktivno registriranih birača primjenjuju se odredbe zakona o zaštiti osobnih podataka kojima se reguliraju obveze voditelja zbirke osobnih podataka.

Popis aktivno registriranih birača

Članak 33.

- (1) Po isteku roka za aktivnu registraciju birača sastavlja se popis aktivno registriranih birača hrvatskih državljana koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj po državama i konzularnim područjima za koja su birači aktivno registrirani, odnosno mjestu aktivne registracije u Republici Hrvatskoj.
- (2) Podatke o broju aktivno registriranih birača tijela iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona odmah dostavljaju Državnom izbornom povjerenstvu.

PRETHODNA REGISTRACIJA

Članak 34.

- (1) Radi glasovanja u inozemstvu na izborima za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike Hrvatske, državnom referendumu i izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament provodi se prethodna registracija birača s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj.
- (2) Prethodnu registraciju birača koji će glasovati u inozemstvu na određenom konzularnom području obavljaju diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske.

Podnošenje zahtjeva za prethodnu registraciju

Članak 35.

- (1) Zahtjev za prethodnu registraciju podnosi se nadležnom uredu u Republici Hrvatskoj ili diplomatsko-konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske u inozemstvu.
- (2) Prethodna registracija odnosi se samo na raspisane izbore odnosno državni referendum.

Javna objava i rok za prethodnu registraciju

Članak 36.

- (1) Diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske dužna su javno objavljivati način, mjesto i vrijeme provedbe prethodne registracije u sve vrijeme njezina trajanja.
- (2) Postupak prethodne registracije obavlja se odmah nakon raspisivanja izbora odnosno državnog referenduma, a najkasnije do isteka roka utvrđenog člankom 24. stavkom 1. ovoga Zakona.
- (3) Zahtjevi za prethodnu registraciju podnose se do isteka roka iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 37.

Prilikom podnošenja zahtjeva za prethodnu registraciju birač treba navesti želi li se prethodno registrirati i za slučaj ponovljenih izbora odnosno državnog referenduma ili samo za ponovljene izbore odnosno državni referendum, kao i želi li se prethodno registrirati i za isto mjesto.

Postupak prethodne registracije

Članak 38.

- (1) Diplomatsko-konzularno predstavništvo Republike Hrvatske podneseni zahtjev za prethodnu registraciju radi glasovanja u inozemstvu odmah informatičkim putem dostavlja nadležnom uredu.
- (2) Nadležni ured će nakon prethodne provjere podataka i ako utvrdi da su ispunjeni uvjeti za prethodnu registraciju, informatičkim putem odobriti prethodnu registraciju i u evidenciji birača upisati bilješku o prethodnoj registraciji te o tome obavijestiti diplomatsko-konzularno predstavništvo Republike Hrvatske.
- (3) Za birače koji imaju u registru birača upisanu bilješku o prethodnoj registraciji ne može se izdati potvrda o upisu u registar birača niti se može izvršiti privremeni upis izvan mjesta trajnog boravišta.
- (4) Birač može odustati od podnesenog zahtjeva za prethodnu registraciju ili ga može izmijeniti do isteka roka utvrđenog člankom 24. stavkom 1. ovoga Zakona.
- (5) U slučaju da birač odustane od podnesenog zahtjeva za prethodnu registraciju ili svoj zahtjev izmijeni, u registru birača briše se bilješka upisana temeljem toga zahtjeva ili se upisuje nova bilješka.

Evidencija prethodno registriranih birača

Članak 39.

- (1) O prethodno registriranim biračima diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske vode posebnu evidenciju.
- (2) Sadržaj evidencije prethodno registriranih birača identičan je sadržaju registra birača iz članka 12. ovoga Zakona, uz naznaku izborne jedinice mjesta trajnog boravišta birača.
- (3) Na evidenciju prethodno registriranih birača primjenjuju se odredbe propisa o zaštiti osobnih podataka kojima se reguliraju obveze voditelja zbirke osobnih podataka.
- (4) Podatke o broju prethodno registriranih birača po izbornim jedinicama diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske odmah dostavljaju Državnom izbornom povjerenstvu.

PRIVREMENI UPIS U POPIS BIRAČA IZVAN MJESTA TRAJNOG BORAVIŠTA

Članak 40.

- (1) Birači koji će se na dan izbora odnosno državnog referenduma zateći izvan područja grada ili općine u kojoj imaju trajno boravište, mogu se na osobni zahtjev privremeno upisati za grad ili općinu gdje će se na dan izbora odnosno državnog referenduma zateći, pod uvjetom da je na izborima odnosno državnom referendumu koji su raspisani dopušteno glasovanje izvan mjesta trajnog boravišta.
- (2) Privremenim upisom ne mijenja se podatak o trajnom boravištu ili adresi stanovanja u registru birača.

Podnošenje zahtjeva za privremeni upis

Članak 41.

- (1) Zahtjevi za privremeni upis izvan mjesta trajnog boravišta podnose se uredu neovisno o mjestu upisa u registar birača do isteka roka utvrđenog u članku 24. stavku 1. ovoga Zakona.
- (2) Ured podneseni zahtjev za privremeni upis izvan mjesta trajnog boravišta odmah informatičkim putem dostavlja nadležnom uredu.
- (3) Nadležni ured će informatičkim putem odobriti privremeni upis i u registar birača upisati bilješku o privremenom upisu za mjesto u kojem će birač boraviti na dan održavanja izbora ili državnog referenduma. Bilješka se unosi i za slučaj ponovljenih izbora, odnosno samo za slučaj ponovljenih izbora ili državnog referenduma ako je tako u zahtjevu navedeno.
- (4) Birač koji u registru birača ima upisanu bilješku o privremenom upisu ne može se prethodno registrirati niti mu se može izdati potvrda o upisu u registar birača.
- (5) Birač može odustati od podnesenog zahtjeva ili ga izmijeniti do isteka roka propisanog člankom 24. stavkom 1. ovoga Zakona.
- (6) U slučaju da birač odustane od podnesenog zahtjeva ili svoj zahtjev izmijeni, u registru birača briše se bilješka o privremenom upisu odnosno upisuje promjena.

Privremeni upis u slučaju ponavljanja izbora ili državnog referenduma

Članak 42.

- (1) Privremeni upis moguć je i za slučaj ponovljenih izbora ili državnog referenduma. Za birače koji privremeni upis nisu izvršili i za ponovljene izbore ili državni referendum, nadležni uredi brisat će bilješke o izvršenom privremenom upisu u registru birača.
- (2) Privremeni upis može se odnositi samo na ponovljene izbore ili državni referendum.

Evidencija privremeno upisanih birača

Članak 43.

- (1) Privremeno upisani birači upisuju se u evidenciju privremeno upisanih birača.
- (2) Evidencija privremeno upisanih birača sadrži podatke o biračima iz članka 12. ovoga Zakona, uz naznaku izborne jedinice mjesta trajnog boravišta.
- (3) Evidenciju privremeno upisanih birača uredi dostavljaju nadležnom izbornom povjerenstvu prema sjedištu biračkog mjesta za privremeno upisane birače.

POTVRDA O UPISU U REGISTAR BIRAČA

Članak 44.

- (1) Birači s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj koji će se na dan izbora za Hrvatski sabor zateći izvan mjesta svog trajnog boravišta ili u inozemstvu, iznimno mogu od nadležnog ureda u kojem su upisani u registar birača zatražiti potvrdu o upisu u registar birača s naznakom mjesta boravka u Republici Hrvatskoj odnosno države i konzularnog područja na kojem će se zateći na dan izbora, temeljem koje će moći glasovati na za to određenom biračkom mjestu.
- (2) Iznimno, birači s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj koji će se na dan izbora za Predsjednika Republike Hrvatske, državni referendum i izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament zateći izvan mjesta svog trajnog boravišta, mogu od nadležnog ureda u kojem su upisani u registar birača zatražiti potvrdu o upisu u registar birača bez navođenja mjesta boravka na dan izbora, a temeljem koje će moći glasovati na bilo kojem biračkom mjestu.
- (3) Biračima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nadležni ured izdaje dvije potvrde ukoliko se zahtjev odnosi i na ponovljene izbore ili državni referendum, odnosno jednu ukoliko se zahtjev odnosi samo za ponovljene izbore ili državni referendum.
- (4) Zahtjev za izdavanje potvrde podnosi se do isteka roka propisanog člankom 24. stavkom 1. ovoga Zakona.
- (5) Potvrda sadrži osobne podatke birača koji se iskazuju na izvatku iz popisa birača.
- (6) O izdanim potvrdama u registru birača unosi se bilješka.
- (7) Birač kojem je izdana potvrda ne može se prethodno registrirati niti privremeno upisati u popis birača izvan mjesta trajnog boravišta.

ZATVARANJE REGISTRA BIRAČA, SASTAVLJANJE POPISA
BIRAČA I IZRADA IZVADAKA IZ POPISA BIRAČA

Upis u registar osoba koje će na dan izbora
odnosno referenduma navršiti 18 godina života

Članak 45.

- (1) U registar birača se prije njegova zatvaranja upisuju i osobe koje će na dan izbora odnosno referenduma navršiti 18 godina života.
- (2) Zahtjev za aktivnu registraciju, prethodnu registraciju ili privremeni upis za osobe iz stavka 1. ovog članka podnose njihovi zakonski zastupnici.

Neusvojeni zahtjevi građana

Članak 46.

- (1) O neusvojenim zahtjevima građana za upis u registar birača, odnosno njegovu dopunu ili ispravak, središnje tijelo donosi rješenje na koje građanin ima pravo tužbe Visokom upravnom sudu u roku od 24 sata od primitka rješenja.
- (2) O podnesenoj tužbi Visoki upravni sud rješava u roku od 48 sati od primitka iste.
- (3) Na temelju presude Visokog upravnog suda izvršit će se upis u popis birača odnosno izvatke, do dana određenog za održavanje izbora ili referenduma.

Zatvaranje registra birača

Članak 47.

- (1) Odmah nakon isteka roka iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona, zatvara se registar birača i zabranjuje daljnji unos podataka.
- (2) Kod održavanja izbora u pojedinim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i provedbe lokalnog referenduma zatvara se dio registra birača za područje za koje se provode izbori odnosno lokalni referendum.

Sastavljanje popisa birača

Članak 48.

- (1) Iz zatvorenog registra birača za provedbu izbora odnosno referenduma sastavlja se popis birača.
- (2) Ovisno o vrsti izbora koji se održavaju odnosno referendumu, popis birača sadrži podatke o biračima koji imaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj i važeće osobne iskaznice te aktivno registrirane birače koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj.
- (3) Kad se održavaju izbori za izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament te izbori za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, popis birača sadrži i podatke o državljanima Europske unije koji su zatražili upis u evidenciju birača.

Zaključivanje popisa birača

Članak 49.

- (1) Popis birača zaključuje se rješenjem najkasnije 8 dana prije dana određenog za održavanje izbora odnosno referenduma.
- (2) U rješenju o zaključivanju popisa birača utvrđuje se datum zaključivanja popisa birača i ukupan broj birača po općinama i gradovima te broj aktivno registriranih birača po državama na dan zaključivanja popisa birača.
- (3) Čelnik središnjeg tijela zaključuje popis birača kad se održavaju izbori na cjelokupnom području Republike Hrvatske odnosno provodi državni referendum.
- (4) Kad se održavaju izbori u pojedinim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno provodi lokalni referendum, popisa birača za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave zaključuje čelnik ureda na čijem području se održavaju izbori odnosno provodi lokalni referendum.

Obveza objave podataka iz zaključenog popisa birača

Članak 50.

- (1) Središnje tijelo dužno je javno objaviti statističke podatke iz zaključenog popisa birača kad se održavaju izbori na cjelokupnom području Republike Hrvatske odnosno provodi državni referendum.
- (2) Ured je dužan javno objaviti statističke podatke iz zaključenog popisa birača kad se održavaju izbori u pojedinim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno provodi lokalni referendum.

Izrada izvadaka iz popisa birača

Članak 51.

- (1) Iz zaključenog popisa birača izrađuju se izvaci iz popisa birača, sukladno utvrđenim biračkim mjestima. U slučaju istodobne provedbe više vrsta izbora, izvaci se izrađuju u potrebnom broju primjeraka.
- (2) Na izvacima se ne iskazuju matični broj građana i osobni identifikacijski broj (OIB), a podatak o nacionalnosti iskazuje se za izbore koji se provode po osnovi nacionalne pripadnosti.
- (3) Za pripadnike nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj koji imaju pravo na zastupljenost u Hrvatskome saboru i pravo na izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, za svako biračko mjesto izrađuje se izvadak po osnovi nacionalne pripadnosti, sukladno odredbama izbornog zakona.

ALTERNATIVA 1:

(3) Pripadnici nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj koji imaju pravo na zastupljenost u Hrvatskom saboru, iskazuju se za svako biračko mjesto na općem izvratku iz popisa birača. Za pripadnike nacionalnih manjina se izrađuje i dodatni prazni izvadak iz popisa birača po osnovi nacionalne pripadnosti, sukladno odredbama izbornog zakona. Za pripadnike nacionalnih manjina koji imaju pravo na izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, za svako biračko mjesto izrađuje se izvadak po osnovi nacionalne pripadnosti, sukladno odredbama izbornog zakona.

ALTERNATIVA 2:

(3) Pripadnici nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj koji imaju pravo na zastupljenost u Hrvatskom saboru iskazuju se na općem izvratku iz popisa birača. Za pripadnike nacionalnih manjina koji imaju pravo na izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, za svako biračko mjesto izrađuje se izvadak po osnovi nacionalne pripadnosti, sukladno odredbama izbornog zakona.

(4) Za pripadnike nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj koji imaju pravo na izbor vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, za svako biračko mjesto izrađuje se izvadak po osnovi nacionalne pripadnosti, sukladno odredbama izbornog zakona.

Dostava izvadaka iz popisa birača

Članak 52.

(1) Na biračko mjesto dostavlja se u pravilu jedan primjerak izvratka iz popisa birača za birače koji će glasovati prema mjestu trajnog boravišta na tom biračkom mjestu.

(2) U slučaju da je za raspisane izbore dopušteno glasovanje izvan mjesta trajnog boravišta, iz popisa birača izrađuju se dva izvratka označena oznakom »A« i »B«.

(3) U izvratku iz popisa birača označenom oznakom »A« navedeni su birači koji će glasovati prema mjestu trajnog boravišta.

(4) U izvratku iz popisa birača označenom oznakom »B« navedeni su birači koji su privremeno ispisani. Na ovom se izvratku iskazuju i podaci iz rubrike »Primjedba« o privremenom upisu, odnosno glasovanju izvan mjesta trajnog boravišta.

(5) Ako za privremeno upisane birače izvan mjesta trajnog boravišta nisu određena posebna biračka mjesta, za svako biračko mjesto dostavlja se i posebna evidencija privremeno upisanih birača označen oznakom »C«, sukladno članku 43. stavku 3. ovoga Zakona.

(6) Izvaci iz popisa birača na biračko mjesto mogu se dostaviti i u elektronskom obliku.

Rok za dostavu izvadaka iz popisa birača

Članak 53.

(1) Izvatke iz zaključenog popisa birača uredi su dužni dostaviti nadležnom izbornom povjerenstvu najkasnije 24 sata prije vremena određenog za otvaranje biračkih mjesta na dan izbora odnosno referendumu.

(2) Nakon preuzimanja izvadaka iz popisa birača nadležna izborna povjerenstva primatelji su osobnih podataka, sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka.

POPIS ZA GLASOVANJE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM
PREDSTAVNIŠTVIMA REPUBLIKE HRVATSKE

Izrada popisa za glasovanje

Članak 54.

(1) Na dan izbora za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike Hrvatske, državni referendum i izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament, u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske izrađuje se popis za glasovanje.

(2) Popis za glasovanje temelji se na prethodnom upisu u registar birača.

Upis u popis za glasovanje

Članak 55.

(1) U popis za glasovanje upisuju se birači koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj na temelju izvadaka iz popisa aktivno registriranih birača za to biračko mjesto.

(2) U popis za glasovanje upisuju se i birači s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj koji privremeno borave u inozemstvu ili se ondje zateknu na dan izbora odnosno državnog referenduma, a svoje pravo glasovanja žele ostvariti u inozemstvu.

(3) Birači iz stavka 2. ovoga članka upisuju se u popis za glasovanje na temelju prethodne registracije ili potvrde o upisu u registar birača u Republici Hrvatskoj.

Zaključivanje i ovjeravanje popisa za glasovanje

Članak 56.

(1) Popise za glasovanje na temelju kojih se na dan izbora odnosno državnog referenduma glasovalo u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske zaključuje i ovjerava ovlašteni predstavnik diplomatsko-konzularnog predstavništva.

(2) Zaključivanjem i ovjerom popisa za glasovanje potvrđuje se da su u njega upisani birači koji su se aktivno registrirali, birači koji su se prethodno registrirali te birači koji su priložili potvrde o upisu u registar birača.

POTVRDA ZA GLASOVANJE

Članak 57.

(1) Hrvatski državljani koji imaju biračko pravo, a nisu upisani u izvatke zaključenog popisa birača dostavljene na biračka mjesta, mogu na dan izbora odnosno referenduma dokazivati pravo na glasovanje potvrdom nadležnog ureda koji vodi registar birača (u daljnjem tekstu: potvrda za glasovanje).

(2) Biračima iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona, koji se nisu aktivno registrirali, potvrde za glasovanje izdaju diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske na temelju prethodne službene provjere biračkog prava u evidenciji birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj.

(3) Biračima iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona, koji nisu upisani u evidenciju birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj potvrde izdaju diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske. Potvrde se izdaju na temelju prethodne suglasnosti za izdavanje potvrde za glasovanje i upisa u evidenciju birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj.

(4) Nadležni ured koji je izvršio novi upis u popis birača nakon zaključivanja popisa birača, evidentirat će u registru birača davanje pisane suglasnosti za izdavanje potvrde za glasovanje određenoj diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu ili izdavanje takve potvrde u Republici Hrvatskoj.

(5) U potvrdu za glasovanje upisuju se podaci koji se iskazuju na izvratku iz popisa birača te tvrdnja da je osoba upisana u popis birača za dotično biračko mjesto.

(6) Potvrde za glasovanje sastavni su dio izvratka iz popisa birača za dotično biračko mjesto.

UPIS PROMJENA U SLUČAJU PONAVLJANJA IZBORA ILI DRŽAVNOG REFERENDUMA

Članak 58.

(1) U slučaju ponavljanja izbora odnosno državnog referenduma u popis birača upisuju se birači kojima su izdane potvrde za glasovanje.

(2) Za ponovljene izbore odnosno državni referendum birač može odmah po određivanju datuma ponovljenih izbora ili državnog referenduma podnijeti novi zahtjev za aktivnu registraciju, prethodnu registraciju ili privremeni upis, kao i odustati od istog prema odredbama kojima je propisan postupak i rokovi za aktivnu registraciju, prethodnu registraciju ili privremeni upis.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka Zakona primjenjuje se i za glasovanje na posebnim biračkim mjestima.

Članak 59.

Za zatvaranje registra, zaključivanje popisa birača i izradu izvadaka iz popisa birača iz članka 58. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe članka 45., 47., 49. i 51. ovoga Zakona.

BRISANJE BILJEŠKI U REGISTRU BIRAČA

Članak 60.

Nakon provedenih izbora ili državnog referenduma nadležni ured će po službenoj dužnosti brisati iz registra birača bilješke o glasovanju na posebnim biračkim mjestima, aktivnoj registraciji, prethodnoj registraciji, privremenom upisu i izdanim potvrdama o upisu u registar birača.

Članak 61.

(1) Baza podataka zaključenog popisa birača čuva se u digitalnom obliku trajno.

(2) Za čuvanje baze podataka iz stavka 1. ovoga članka zadužen je izvršitelj obrade zbirke osobnih podataka popisa birača.

Članak 62.

Svi podnesci, radnje i akti u svezi s upisom u popis birača te dopune i ispravci, oslobođeni su plaćanja upravnih pristojbi.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 63.

(1) Nadležna tijela ovlaštena za obavljanje pojedinih radnji određenih ovim Zakonom, odgovorna su za pravodobno izvršavanje obveza sukladno utvrđenim rokovima.

(2) Neizvršavanjem propisanih radnji u zakonom utvrđenim rokovima službene osobe u tijelima iz stavka 1. ovoga članka čine tešku povredu službene dužnosti.

Članak 64.

(1) Osobe koje su do stupanja na snagu ovog Zakona pravomoćnim rješenjem nadležnog suda u potpunosti lišene poslovne sposobnosti, smatrat će se osobama kojima je oduzeto biračko pravo.

(2) Na ponovno stjecanje biračkog prava osoba iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se posebni propisi.

Članak 65.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja središnje tijelo nadležno za poslove opće uprave.

Članak 66.

Ovlašćuje se čelnik središnjeg tijela nadležnog za poslove opće uprave da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona propiše obrasce potvrda koje se izdaju iz registra birača.

Članak 67.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o popisima birača (Narodne novine, broj 19/2007).

Članak 68.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbi članka 9. stavka 3., članka 19. do 22. i članka 48. stavka 3. koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom utvrđen je sadržaj Zakona o registru birača.

Uz članak 2.

Ovim člankom se propisuje da izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Uz članak 3.

Ovim člankom određena su značenja pojedinih izraza odnosno pojmova u Zakonu.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisano je da je uvjet za ostvarivanje biračkog prava na dan izbora i referendumu upis u registar birača.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisano je da se registar birača vodi u obliku jedinstvene elektroničke baze podataka osoba koje imaju biračko pravo te evidencije od kojih se sastoji.

Uz članke 6.-7.

Ovim člancima propisana je nadležnost za vođenje registra birača. Tijela državne uprave u županijama, odnosno Gradu Zagrebu, nadležna za poslove opće uprave, vode dio registra birača za područje za koje su ustrojena. Nadležna su za upis u registar birača, ispravke, dopune i promjenu podataka u registru birača, brisanje osoba iz registra birača, upis bilješki u registar birača, izradu izvadaka iz popisa birača i obavljanje drugih poslova. Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave utvrđuje jedinstveno programsko rješenje za vođenje registra birača te je nadležno za obradu podataka iz registra birača.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se način vođenja registra birača. Adresni podaci unutar grada ili općine temelje se na registru prostornih jedinica.

Uz članke 9.-11.

Ovim člancima propisuje se upis birača u evidenciju, ograničenje upisa u registar samo za jedan grad ili općinu odnosno državu te na temelju kojih podataka odnosno evidencija se obavlja upisivanje u registar birača (evidencija državljanstva, zbirka podataka o trajnom i privremenom boravištu te evidencija putnih isprava).

Uz članke 12.-13.

Ovim se člancima propisuje sadržaj evidencije birača s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj te sadržaj evidencija birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj.

Uz članke 14.-16.

Ovim člancima propisana je obveza dostave podataka za svako od nadležnih tijela (policijske uprave ili postaje, porezna uprava, nadležni sudovi te matični uredi), dopuna podataka o nacionalnosti u registru birača te rok za upis promjena u registru birača.

Uz članak 17.

Ovi člankom propisano je brisanje iz registra birača odnosno koje se osobe i na koji način brišu iz registra. Kao bitna novina predviđeno je da, ako nadležni ured u provedenom postupku, nesumnjivo utvrdi da su u evidenciju birača s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj upisane osobe koje su se s adrese prijavljenog trajnog boravišta za stalno iselile u inozemstvo, iste će brisati iz evidencije birača s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj te zatražiti upis u evidenciju birača koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj. U ovom slučaju, nadležni ured odmah će obavijestiti tijelo nadležno za vođenje zbirke podataka o trajnom i privremenom boravištu, radi provođenja postupka provjere sukladno zakonu kojim se uređuje boravište.

Uz članak 18.

Ovim člankom je propisana je nadležnost za upis bilješke o promjeni trajnog boravišta u registru birača.

Uz članke 19.-22.

Ovim člancima se za državljane drugih država članica Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj, propisuje upis u evidenciju birača, sadržaj evidencije birača te brisanje iz evidencije birača.

Uz članke 23.-25.

Ovim člancima propisuje se rok u kojem će se birači obavijestiti o mogućnosti, vremenu i načinu pregleda, dopune i ispravka podataka upisanih u registar birača, o rokovima za privremeni upis izvan mjesta trajnog boravišta, aktivnu registraciju te prethodnu registraciju. Nakon raspisivanja izbora odnosno referenduma, omogućava se građanima uvid u podatke upisane u registar birača koji se odnose na osobno ime i adresu birača i to u nadležnim uredima do zatvaranja baze podataka, uz nadzor službene osobe.

Uz članak 26.

Ovim člankom propisana je mogućnost da članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zatraže uvid u podatke iz registra birača (osobno ime i adresa).

Uz članak 27.

Ovim člankom uređuje se način glasovanja posebnih kategorija birača. Novina je da se uz dosadašnja predviđa još jedna posebna kategorija birača i to birači smješteni u ustanovama socijalne skrbi. Naime, do sada ti birači teško su mogli ostvarivati svoje biračko pravo s obzirom da su mogli glasovati samo na biračkom mjestu prema prijavljenoj adresi prebivališta ili ukoliko su se privremeno upisali u popis birača izvan mjesta trajnog boravišta. Za lakše ostvarivanje biračkog prava, propisano je da su i za njih ravnatelji ustanova socijalne skrbi dužni dostaviti podatke uredu prema mjestu trajnog boravišta birača.

Uz članke 28.-33.

Ovim člancima detaljno se uređuje institut aktivne registracije hrvatskih državljana koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj. Aktivna registracija provodi se za svake izbore, a birači koji su se aktivno registrirali upisuju se u poseban popis aktivno registriranih birača. Prednost ovakvog rješenja je da će se time ažurirati adrese i države boravišta hrvatskih državljana koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj, a sve će se to provoditi isključivo informatičkim putem, razmjenom podataka između službenika u nadležnom uredu i diplomatsko-konzularnog predstavništva Republike Hrvatske. Podatke o broju aktivno registriranih birača nadležna tijela dostavljaju Državnom izbornom povjerenstvu.

Uz članke 34.-39.

Ovim člancima uređuje se postupak prethodne registracije koja je predviđena za hrvatske državljane s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj koji će se na dan izbora ili državnog referenduma zateći u inozemstvu. O prethodno registriranim biračima vodi se posebna evidencija, a podaci o broju prethodno registriranih birača dostavljaju se Državnom izbornom povjerenstvu.

Uz članke 40.-43.

Ovim člancima uređuje se postupak privremenog upisa za hrvatske državljane s trajnim boravištem u Republici Hrvatskoj koji žele glasovati izvan područja grada ili općine u kojoj imaju trajno boravište. Postupak privremenog upisa se provodi informatičkim putem, a zahtjevi za privremeni upis moći će se podnijeti u uredima, neovisno o mjestu upisa u registar birača. O privremeno upisanim biračima vodi se evidencija koju uredi dostavljaju nadležnim izbornim povjerenstvima.

Uz članak 44.

Ovim člankom propisuje se mogućnost izdavanja potvrda o upisu u registar birača. Ova potvrda izdaje se na zahtjev birača, radi glasovanja izvan mjesta trajnog boravišta u Republici Hrvatskoj.

Uz članke 45.-53.

Ovim člancima propisuje se upis u registar osoba koje će na dan izbora navršiti 18 godina života, pravo podnošenja tužbe na neusvojene zahtjeve za upis u registar birača, odnosno njegovu dopunu ili ispravak, zatvaranje registra birača, sastavljanje popisa birača, zaključivanje popisa birača, obveza objave podataka iz zaključenog popisa birača, izrada izvadaka iz popisa birača, dostava izvadaka iz popisa birača te rok za dostavu izvadaka iz popisa birača.

Članak 51. sadrži dvije alternative stavka 3., a odnose se na izradu izvadaka iz popisa birača pripadnike nacionalnih manjina.

Alternativa 1 predviđa da se pripadnici nacionalnih manjina koji imaju pravo na zastupljenost u Hrvatskom saboru, iskazuju za svako biračko mjesto na općem izvatku iz popisa birača te da se za njih izrađuje i dodatni prazni izvadak iz popisa birača po osnovi nacionalne pripadnosti, sukladno odredbama izbornog zakona. Za pripadnike nacionalnih manjina koji imaju pravo na izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, za svako biračko mjesto izrađuje se izvadak po osnovi nacionalne pripadnosti, sukladno odredbama izbornog zakona.

Alternativa 2 predviđa da se pripadnici nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj koji imaju pravo na zastupljenost u Hrvatskom saboru iskazuju na općem izvatku iz popisa birača. Nadalje, za pripadnike nacionalnih manjina koji imaju pravo na izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, za svako biračko mjesto izrađuje se izvadak po osnovi nacionalne pripadnosti, sukladno odredbama izbornog zakona.

Uz članke 54.-56.

Ovim člancima propisuje se izrada popisa za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske, upis u popis za glasovanje te zaključivanje i ovjeravanje popisa za glasovanje.

Uz članak 57.

Ovim člankom propisuje se izdavanje potvrde za glasovanje. Potvrda za glasovanje izdaje se hrvatskim državljanima koji imaju biračko pravo, a nisu upisani u izvatke zaključenog popisa birača dostavljene na biračka mjesta te biračima koji nemaju trajno boravište u Republici Hrvatskoj a koji se nisu aktivno registrirali.

Uz članke 58.-59.

Ovim člancima propisuje se upis promjena u slučaju ponavljanja izbora ili državnog referenduma. U slučaju ponavljanja izbora ili državnog referenduma na zaključivanje popisa birača i izradu izvadaka iz popisa birača primjenjuju se odredbe koje se odnose na zatvaranje registra, zaključivanje popisa birača i izradu izvadaka propisane člancima 45., 47., 49. i 51. ovoga Zakona.

Uz članak 60.

Ovim člankom propisuje se brisanje bilješki iz registra birača o glasovanju na posebnim biračkim mjestima, aktivnoj registraciji, prethodnoj registraciji, privremenom upisu i izdanim potvrdama o upisu u registar birača, nakon provedenih izbora.

Uz članke 61.-63.

Ovim člancima propisuje se čuvanje zaključenog popisa birača, oslobođenje od plaćanja upravnih pristojbi na podneske, radnje i akti u svezi s upisom u popis birača, dopune i ispravke te odgovornost nadležnih tijela za pravodobno izvršavanje obveza u utvrđenim rokovima.

Uz članak 64.

Ovim člankom propisano je da se osobe koje su do stupanja na snagu ovog Zakona, pravomoćnim rješenjem nadležnog suda u potpunosti lišene poslovne sposobnosti smatraju osobama kojima je oduzeto biračko pravo.

Uz članke 65.-68.

Ovim člancima propisan je nadzor nad provedbom Zakona, ovlast čelniku središnjeg tijela nadležnog za poslove opće uprave da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona propiše obrasce potvrda koje se izdaju iz popisa birača, prestanak važenja ranijeg zakona te stupanje na snagu.